

מסכת בבא בתרא

פרק י

א. גט פשוט, עדיו מתוכו. ומקשר, עדיו מאחוריו. פשוט שכתבו עדיו מאחוריו ומקשר שכתבו עדיו מתוכו, שניהם פסולים. רבי חנינא בן גמליאל אומר, מקשר שכתבו עדיו מתוכו, פשר, מפני שיכול לעשותו פשוט. רבן שמעון בן גמליאל אומר, הכל כמנהג המדינה:

ב. גט פשוט, עדיו בשנים. ומקשר, בשלשה. פשוט שכתוב בו עד אחד, ומקשר שכתוב בו שני עדים, שניהם פסולים. כתב בו זוזין מאה דאנון סלעין עשרין, אין לו אלא עשרין. זוזין מאה דאנון תלתין סלעין, אין לו אלא מנה. כסף זוזין דאנון, ונמחק, אין פחות משתים. כסף סלעין דאנון, ונמחק, אין פחות משנים. דרכונות דאנון, ונמחק, אין פחות משתים. כתוב בו מלמעלה מנה ומלמטה מאתים, מלמעלה מאתים ומלמטה מנה, הכל הולך אחר התחתון. אם כן, למה כותבין את העליון, שאם תמחק אות אחת מן התחתון, ילמד מן העליון:

ג. כותבין גט לאיש אף על פי שאין אשתו עמו, והשובר לאשה אף על פי שאין בעלה עמה, ובלבד שיהא מכירן, והבעל נותן שָׁכָר. כותבין שטר ללוה אף על פי שאין מלוה עמו, ואין כותבין למלוה, עד שיהא לוה עמו, והלוה נותן שָׁכָר. כותבין שטר למוכר אף על פי שאין לוקח עמו. ואין כותבין ללוקח, עד שיהא מוכר עמו, והלוקח נותן שָׁכָר:

ד. אין כותבין שטרי ארוסין ונשואין אלא מדעת שניהם, והסתם נותן שָׁכָר. אין כותבין שטרי אריסות וקבלנות אלא מדעת שניהם, והמקבל נותן שָׁכָר. אין כותבין שטרי ברורין וכל מעשה בית דין אלא מדעת שניהם, ושניהם נותנין שָׁכָר. רבן שמעון בן גמליאל אומר, שניהם כותבין שנים, לזה לעצמו ולזה לעצמו:

ה. מי שפרע מקצת חובו והשליש את שטרו ואמר לו, אם לא נתתי לך מכאן ועד יום פלוני תן לו שטרו, הגיע זמן ולא נתן, רבי יוסי אומר, יתן. רבי יהודה אומר, לא יתן:

ו. מי שנמחק שטר חובו, מעידין עליו עדים, ובא לפני בית דין ועושין לו קיום, איש פלוני בן פלוני נמחק שטרו ביום פלוני, ופלוני ופלוני עדין. מי שפרע מקצת חובו, רבי יהודה אומר, יחליף. רבי יוסי אומר, יכתוב שובר. אמר רבי יהודה, נמצא זה

צָרִיד לִהְיוֹת שׁוֹמֵר שׁוֹבְרוֹ מִן הַעֲכָבְרִים. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, כֹּדֶן יָפֶה לוֹ, וְלֹא יוֹרֵעַ כַּחוֹ שֶׁל זֶה:

ז. שְׁנֵי אַחִין, אֶחָד עָנִי וְאֶחָד עָשִׁיר, וְהָנִיחַ לָהֶן אֲבִיהֶן מִרְחֵץ וּבֵית הַבַּד, עֲשָׂאוֹן לְשָׂכָר, הַשָּׂכָר לְאַמְצָע. עֲשָׂאוֹן לְעֶצְמוֹ, הָרִי הָעָשִׁיר אוֹמֵר לָעָנִי, קַח לָךְ עֲבָדִים וְיִרְחְצוּ בַּמִּרְחֵץ, קַח לָךְ זֵיתִים וּבֹא וְעֲשֵׂם בְּבֵית הַבַּד. שְׁנַיִם שָׁהִיוּ בָעִיר אַחַת, שֵׁם אֶחָד יוֹסֵף בֶּן שְׁמַעוֹן וְשֵׁם אֲחֵר יוֹסֵף בֶּן שְׁמַעוֹן, אֵין יָכוֹלִין לְהוֹצִיא שְׁטֵר חוּב זֶה עַל זֶה וְלֹא אֲחֵר יָכוֹל לְהוֹצִיא עֲלֵיהֶן שְׁטֵר חוּב. נִמְצָא לְאֶחָד בֵּין שְׁטֵרוֹתָיו שְׁטֵרוֹ שֶׁל יוֹסֵף בֶּן שְׁמַעוֹן פְּרוּעַ, שְׁטֵרוֹת שְׁנֵיהֶן פְּרוּעִין. פִּיצַד יַעֲשֹׂוּ, יִשְׁלְשׁוּ. וְאִם הָיוּ מְשַׁלְשִׁים, יִכְתְּבוּ סִימָן. וְאִם הָיוּ מְסַמְּנִין, יִכְתְּבוּ כֹהֵן. הָאוֹמֵר לִבְנוֹ, שְׁטֵר בֵּין שְׁטֵרוֹתִי פְרוּעַ וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֵיזֶהוּ, שְׁטֵרוֹת כָּלֹן פְּרוּעִין. נִמְצָא לְאֶחָד שֵׁם שְׁנַיִם, הַגָּדוֹל פְּרוּעַ וְהַקָּטָן אֵינוֹ פְּרוּעַ. הַמִּלְוֶה אֶת חֲבֵרוֹ עַל יְדֵי עֶרֶב, לֹא יִפְרַע מִן הָעֶרֶב. וְאִם אָמַר עַל מְנַת שְׁאֶפְרַע מִמִּי שְׁאֶרְצָה, יִפְרַע מִן הָעֶרֶב. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אִם יֵשׁ נִכְסִים לַלְוֶה, בֵּין כֹּדֶן וּבֵין כֹּדֶן לֹא יִפְרַע מִן הָעֶרֶב. וְכֵן הָיָה רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, הָעֶרֶב לְאִשָּׁה בִּכְתֻבָּתָהּ וְהָיָה בַעֲלָהּ מְגֵרָשָׁה, יִדְרֹגָהּ הַנָּאָה, שְׂמָא יַעֲשֹׂוּ קְנוּגָיָא עַל נִכְסִים שֶׁל זֶה וְיִחְזִיר אֶת אִשְׁתּוֹ:

ח. הַמִּלְוֶה אֶת חֲבֵרוֹ בַּשְּׁטֵר, גּוֹבֶה מִנִּכְסֵי מְשַׁעֲבָדִים. עַל יְדֵי עֵדִים, גּוֹבֶה מִנִּכְסֵי בְנֵי חוֹרִין. הוֹצִיא עָלָיו כָּתֵב יָדוֹ וְשֶׁהוּא חַיֵּב לוֹ,

גובה מנכסים בני חורין. ערב היוצא לאחר חתום שטרות, גובה
מנכסים בני חורין. מעשה בא לפני רבי ישמעאל ואמר, גובה
מנכסים בני חורין. אמר לו בן ננס, אינו גובה לא מנכסים
משעבדים ולא מנכסים בני חורין. אמר לו, למה. אמר לו, הרי
החונק את אחד בשוק ומצאו חברו ואמר לו הנה לו, פטור, שלא
על אמונתו הלזהו. אלא איזהו ערב שהוא חב, הלזהו ואני נותן
לה, חב, שכן על אמונתו הלזהו. אמר רבי ישמעאל, הרוצה
שיחכים, יעסוק בדיני ממונות, שאין לה מקצוע בתורה גדול מהן,
שהן כמעין הנובע. והרוצה שיעסוק בדיני ממונות, ישמש את
שמעון בן ננס: